

Werken is Leren, Leren is werken: Een reflectieve cultuur

Werken en leren gaat hand in hand. Maar wat is een goed werk- en leerklimaat? En hoe wordt dit leuker, makkelijker en effectiever? In dit Koploperinitiatief staat het aantrekkelijker maken van leren en werken in de ouderenzorg centraal. Amsterdamse ouderenzorginstellingen hebben hiervoor een visie ontwikkeld, in samenwerking met werkgeversorganisatie [Sigra](#). In 2019 is vanuit dezelfde visie een programma 'Leren is Werken, Werken is Leren' gestart in de regio's Zaanstreek Waterland en Noord-Holland Noord.

Visie werken is Leren, Leren is werken

Volgens deze visie is de basis van een goed leer- en werkklimaat een open, reflectieve cultuur, waarin medewerkers kritisch naar zichzelf en collega's durven te kijken. "Bouwen aan een reflectieve werkcultuur is een geleidelijk proces. Kwetsbaar durven zijn, vragen stellen als iets moeilijk blijkt te zijn, elkaar op sterktes en zwaktes kennen. Daarnaast is het belangrijk om te zoeken naar passende leerinterventies in en om het werk. Dus: minder klassieke cursussen en trainingen en meer werkplekleren", aldus projectleider Menno van Leeuwen.

Leuker, makkelijker en effectiever Leren

Een van de initiatieven is de teamscan. Hiermee worden studenten en stagiairs op hun eigen niveau uitgedaagd. Doordat er binnen de teams ruimte is om bijzondere individuele competenties te ontwikkelen en erkennen. Dit heeft geresulteerd tot een leuker, makkelijker en effectiever leren en werken. Dit voorkomt verzuim en [uitstroom](#). Daarnaast verbetert het ook de kwaliteit van de opleidingsplaatsen én de zorg.

Opschaling naar andere regio's

Naar aanleiding van dit Amsterdamse initiatief, zijn er ook initiatieven opgestart in Noord-Holland Noord en Zaanstreek Waterland. Dit is een actieve samenwerking tussen 18 VVT-organisaties en 3 roc's. Zij hebben 29 initiatieven opgezet om meer mensen toe te rusten voor het werk in de ouderenzorg. In die regio's is ook uitgewerkt hoe de 4 vermogens van het LeerWerkKlimaat (absorptie, opleidend, verbindend en lerend vermogen), verbeterd kunnen worden. "Medewerkers hebben zelf veel ingebracht. En dat geeft weer nieuwe energie en plezier", zo vertellen de programmamanagers van de twee regio's.

Vanuit deze visie zijn in Zaanstreek Waterland en Noord-Holland Noord initiatieven opgezet vanuit alle VVT-organisaties. Soms gericht op het kwalitatief versterken van opleidingsplaatsen, waardoor meer studenten en leerlingen aangetrokken kunnen worden. Daarnaast ook deelprojecten om teams reflectief te laten werken of het

ontwikkelen van nieuwe vormen van werkplekken. Het mes snijdt hier aan twee kanten: een leergierig team is per saldo ook een betere 'opleider'.

Duurzaam samenwerken met het onderwijs

Binnen 'Leren is Werken, Werken is Leren' heeft samenwerking met mbo-scholen en hogescholen een duurzame plek gekregen. Onder andere door met co-creatie scherp te formuleren waar een opleidingsplaats aan moet voldoen, om vervolgens het leren in de praktijk vorm te geven. Dit resulteert in inspirerende leerwerkplekken voor leerlingen en stagiaires. Ook de huidige medewerkers die al in dienst zijn leren door zich open te stellen en te reflecteren.

Wat maakt een leertraject succesvol?

Er is veel onderzoek gedaan naar wat medewerkers meer lerend maakt. Zo blijkt dat collectief leren vaak succesvoller is dan een individueel leertraject. Ook is er veel bekend over wat een team tot een lerend team maakt. Concrete teamambities en een sfeer waarin iedereen tot zijn recht komt en kwetsbaar mag zijn, helpt hierbij.

Het actieonderzoek naar het LeerWerkklimaat heeft in Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland Noord geleid tot een gezamenlijke taal voor iets dat eerst ongrijpbaar leek. Aan de hand van vier vermogens en 13 thema's staan allerlei tips opgetekend. Download het onderzoeksrapport [hier](#).

Meer weten? Lees het [digitale magazine](#) of bezoek de website www.lerenwerkenwerkenleren.nl van de regio's Noord-Holland-Noord en Zaanstreek-Waterland over de uitdagingen en opbrengsten van drie jaar van dit project.

Bekijk ook de Actieleer TV uitzending Werken is leren, leren is werken hieronder:

<https://youtu.be/-hAQPlY973g?rel=0>

Dit initiatief is in 2019 Koploper geworden en de tekst heeft op 27 januari 2022 een update gekregen en is aangevuld met het Leren is werken, Werken is leren programma in Zaanstreek Waterland en Noord-Holland Noord.

Menno van Leeuwen

Projectleider

[06-51506377](tel:06-51506377)

mvleeuwen@sigra.nl